

Πλαίσιο μέτρων και δράσεων ενίσχυσης της αναπτυξιακής δραστηριότητας των Κοινοτήτων Ακάμα

1. Παραχώρηση επιδότησης στους ιδιοκτήτες γης με βάση την έκταση

Σκοπός του μέτρου είναι η οικονομική ενίσχυση και στήριξη των ιδιοκτητών γης (νομικά ή φυσικά πρόσωπα) εντός των ορίων της περιοχής του Τοπικού Σχεδίου Ακάμα, λόγω της συμβολής των τεμαχίων γης, αφενός, στην προστασία του τοπίου της περιοχής, αφετέρου, στη διατήρηση της βιοποικιλότητας και της προστασίας της περιοχής.

Η ενίσχυση θα παραχωρείται σε πρόσωπα, τα οποία θα λαμβάνουν ετησίως ποσό ανάλογο με την αξία ενοικίων γεωργικής γης στην περιοχή και της περιβαλλοντικής συνεισφοράς της ιδιοκτησίας.

Βάσει του Σχεδίου, οι ιδιοκτήτες οφείλουν να διατηρήσουν την περιουσία τους στην υφιστάμενη της κατάσταση, να μην την περιφράξουν και να μην παρέμβουν σε αυτήν με οποιοδήποτε τρόπο. Ωστόσο, θα δίνεται η ευελιξία αλλαγής δραστηριότητας εντός του τεμαχίου γης (π.χ. από εγκαταλελειμμένη γεωργική γη σε αξιοποιήσιμη), κατόπιν σχετικής έγκρισης από αρμόδια κρατική Αρχή.

Η εφαρμογή του μέτρου θα υλοποιηθεί μέσω εθνικών πόρων με ισχύ για μια πενταετία και επανεξέτασή του μετά το πέρας του καθορισμένου χρόνου, βάσει της απόδοσης ωφελειών από τα άλλα μέτρα κοινωνικό-οικονομικής ενίσχυσης της περιοχής. Το ποσό της εκταρικής επιδότηση θα ανέρχεται σε €60 ανά δεκάριο με οροφή τα €6.600.

2. Σχεδιασμός και υλοποίηση οδικού δικτύου σε Οικιστικές Ζώνες

Το μέτρο στοχεύει στην άμεση ενεργοποίηση, κατά προτεραιότητα, των Οικιστικών Ζωνών που παραμένουν για χρόνια ανεκμετάλλετες λόγω της έλλειψης υποδομών, καθώς και στην ενεργοποίηση της αδρανούς γης που εμπίπτει εντός των Ζωνών Ανάπτυξης και παραμένει αναξιοποίητη.

Μέχρι το τέλος του 2024, αναμένεται να ολοκληρωθεί από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως ο σχεδιασμός του βασικού δικτύου σε Οικιστικές Ζώνες των Κοινοτήτων Ακάμα, με στόχο την έναρξη υλοποίησης του έργου εντός του 2025.

Τον συντονισμό για υλοποίηση του έργου θα έχει το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, σε συνεργασία και με τη συμβολή των αρμόδιων Τοπικών Αρχών.

3. Σύσταση Τοπικού Συντονιστικού Γραφείου Ακάμα

Ο ρόλος του Τοπικού Συντονιστικού Γραφείου Ακάμα, ως τοπικός αναπτυξιακός μηχανισμός, επικεντρώνεται στην ενίσχυση, την ενημέρωση, την υποστήριξη και τη δημιουργία συνεργειών, με σκοπό την ενδυνάμωση των Τοπικών Κοινοτήτων και του πληθυσμού με δράσεις, προγράμματα και έργα που θα αναδεικνύουν και θα προβάλλουν την περιοχή.

Το Τοπικό Συντονιστικό Γραφείο Ακάμα, που θα λειτουργεί συμπληρωματικά με τις ομάδες τοπικής δράσης Πάφου, θα έχει ως αντικείμενα, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- Υποβολή εισηγήσεων για ανάπτυξη στρατηγικών, με προτεραιότητα δράσεις βάσει του γενικότερου σχεδιασμού για την περιοχή από τα αρμόδια Τμήματα και Υπηρεσίες και έπειτα από διαβούλευση με τις Κοινότητες του Ακάμα και άλλους τοπικούς φορείς και παράγοντες.
- Ενημέρωση για εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα χρηματοδότησης και σχέδια χορηγιών και παροχή στήριξης και καθοδήγησης των Κοινοτήτων και των νομικών/φυσικών προσώπων για τις αιτήσεις χρηματοδοτήσεων.
- Λειτουργία ως «γέφυρα» μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για προώθηση και συντονισμό έργων κοινής ωφέλειας στην τοπική κοινωνία, προώθηση και διαμόρφωση συμφωνιών για συνεργασίες στη διαχείριση και την ανάδειξη της περιοχής και επίλυση τοπικών θεμάτων σε επαφή με τις αρμόδιες υπηρεσίες.
- Προβολή και ανάδειξη της περιοχής (branding) και των τοπικών προϊόντων.
- Διαμόρφωση και υλοποίηση προγράμματος εκπαίδευσης τοπικών επιχειρηματιών/κοινωνίας, για εντοπισμό πηγών χρηματοδότησης και ανάπτυξη

και λειτουργία επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που συνάδουν με την προστασία και την αιεφόρο χρήση της περιοχής, με στόχο να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας.

- Συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα.

4. Δημιουργία βιοτεχνικής περιοχής στα διοικητικά όρια της Κοινότητας Ίνειας

Κύριος στόχος του μέτρου είναι η άμεση ενίσχυση της οικονομικής δραστηριότητας στην περιοχή μέσω της οργανωμένης στέγασης των βιοτεχνικών αναπτύξεων και της άμεσης αναζωογόνησης των βιοτεχνικών οικοπέδων από ενδιαφερόμενους επιχειρηματίες, συμβάλλοντας στην αναβάθμιση της ποιότητας του δομημένου περιβάλλοντος.

Ο σχεδιασμός του έργου θα αναληφθεί από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και η υλοποίησή του θα γίνει σε συνεργασία με τις Τοπικές Αρχές. Βάσει των χρονοδιαγραμμάτων που έχουν τεθεί, εκτιμάται ότι εντός του 2024 θα ολοκληρωθεί η μελέτη και ο σχεδιασμός της βιοτεχνικής περιοχής και η έναρξη υλοποίησης του έργου θα γίνει εντός του 2025 με χρονικό ορίζοντα ολοκλήρωσης τα 3 έτη.

5. Αξιοποίηση κόμβου εξυπηρέτησης επισκεπτών του Εθνικού Δασικού Πάρκου Ακάμα στον νότιο κόλπο της Λάρας από την Κοινότητα Ίνειας

Λόγω της μεγάλης περιβαλλοντικής σημασίας και της θεσμικά εδραιωμένης προστασίας της περιοχής του κόλπου της Λάρας για σκοπούς αναπαραγωγής θαλάσσιων χελωνών, και στο πλαίσιο του σχεδιασμού και της υλοποίησης του Σχεδίου Αειφόρου Ανάπτυξης του Εθνικού Δασικού Πάρκου Ακάμα, έχει προταθεί η παραχώρηση στην Κοινότητα Ίνειας ποσοστού του οικονομικού οφέλους από τη λειτουργία του κόμβου εξυπηρέτησης επισκεπτών του ΕΔΠ Ακάμα στον νότιο κόλπο της Λάρας.

Σε αυτό το πλαίσιο, θα εξεταστεί η τροποποίηση της νομοθεσίας με έκδοση Υπουργικής Απόφασης ή Απόφασης Υπουργικού Συμβουλίου για την αξιοποίηση της υποδομής από την Κοινότητα Ίνειας, με στόχο τη δημιουργία οικονομικών ωφελειών για την Κοινότητα, ικανοποιώντας έτσι ένα μακροχρόνιο αίτημα της Κοινότητας.

6. Αξιοποίηση θαλασσινού αλατιού στην περιοχή Λάρας εντός του ΕΔΠ Ακάμα από την Κοινότητα Ίνειας

Έπειτα από εξέταση του αιτήματος της Κοινότητας Ίνειας για παραχώρηση άδειας συλλογής θαλασσινού άλατος από την περιοχή μεταξύ του νότιου και του βόρειου κόλπου της Λάρας, και διάθεσής του ως τοπικό προϊόν, συμφωνήθηκε όπως παραχωρηθεί άδεια διαχείρισης και οικονομικής αξιοποίησης του θαλασσινού αλατιού στη βάση Επιχειρησιακού Σχεδίου που θα εκπονηθεί.

Σε αυτό το πλαίσιο, θα καλυφθεί το κόστος για την ετοιμασία του Επιχειρησιακού Σχεδίου, το οποίο θα περιλαμβάνει τεχνοοικονομική μελέτη σχετικά με τη συλλογή, την αξιοποίηση και τη διάθεση του άλατος και με βάση τα πορίσματα της μελέτης θα καταρτιστούν οι όροι για παραχώρηση άδειας μακροχρόνιας χρήσης και αξιοποίησης του θαλασσινού αλατιού από τον Κοινότητα Ίνειας.

7. Μελέτη για αξιοποίηση των Βράχων της Ίνειας για σκοπούς αναρρίχησης

Το μέτρο αφορά στην παραχώρηση της χρήσης για αξιοποίηση των Βράχων Αλικούς και Γερακόπετρας, που βρίσκονται εντός του ΕΔΠ Ακάμα και των διοικητικών ορίων της Ίνειας, στην Κοινότητα της Ίνειας βάσει Μακροχρόνιας Σύμβασης Χρήσης Κρατικής Δασικής Γης, σύμφωνα με τον περί Δασών Νόμο. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η εκπόνηση μελέτης από την Κοινότητα αναφορικά με τον τρόπο χρήσης. Το κόστος για την ετοιμασία της μελέτης θα καλυφθεί από κονδύλι του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

8. Μελέτη για καταγραφή, αποτύπωση και ανάδειξη των στιγαδιών

Τα στιγάδια αποτελούν χαρακτηριστικές ξερολιθικές οικοδομές στην ύπαιθρο του Τοπικού Σχεδίου, οι οποίες χρησιμοποιούνταν στο παρελθόν περιοδικά από τον τοπικό πληθυσμό για διευκόλυνση των αγροτικών τους ασχολιών. Κατάλοιπά τους εντοπίζονται διάσπαρτα σε ολόκληρη την περιοχή του Τοπικού Σχεδίου Ακάμα.

Το μέτρο αποσκοπεί στην καταγραφή, αποτύπωση και ανάδειξη των στιγαδιών της περιοχής, ως αναπόσπαστο χαρακτηριστικό του τοπίου του Ακάμα. Απώτερος στόχος του

έργου είναι η αποκατάσταση και η ανάδειξη των σιγαδιών, ώστε αυτά να συμπεριληφθούν στα μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO.

9. Κάλυψη από το Κράτος μέρους των λειτουργικών εξόδων των κοινοτικών υποδομών/μουσείων των Κοινοτήτων Ακάμα για περίοδο 5 ετών

Στις Κοινότητες Ακάμα λειτουργούν Μουσεία και Κέντρα που προωθούν και αναδεικνύουν τον περιβαλλοντικό και πολιτιστικό πλούτο της περιοχής. Συγκεκριμένα, πρόκειται για:

- Κοινότητα Ίνειας: Εκθεσιακό/Περιβαλλοντικό Παρατηρητήριο – Εκπαιδευτικό Κέντρο Χελώνας και Μουσείο Καλαθοπλεκτικής
- Κοινότητα Δρούσειας: Περιφερειακό Μουσείο Αγροτικής Ζωής Ακάμα
- Κοινότητα Πάνω Αρόδων: Κέντρο Πληροφόρησης Γεωλογίας και Παλαιοντολογίας Ακάμα και Μικρό Αστεροσκοπείο
- Κοινότητα Κάθηκα: Περιφερειακό Πολυδύναμο Κέντρο Ακάμα και Περιφερειακό Κέντρο Πληροφόρησης Πτηνοπανίδας και Χερσαίας Χλωρίδας Ακάμα
- Κοινότητα Νέου Χωριού: Εκθεσιακό Κέντρο Ερπετών και Αμφιβίων

Η ενίσχυση που θα παραχωρηθεί από το Κράτος ανέρχεται σε €15.000 ετησίως ανά Κοινότητα και αφορά την πενταετία από το 2024 μέχρι το 2025.

10. Εξέταση δυνατότητας δημιουργίας ή μετακίνησης κτηνοτροφικής περιοχής εντός των διοικητικών ορίων της Κοινότητας Νέου Χωριού

Το μέτρο αφορά τη δημιουργία πέντε κτηνοτροφικών οικοπέδων για προώθηση της οργανωμένης στέγασης κτηνοτροφικών αναπτύξεων και την άμεση αξιοποίηση των οικοπέδων από ενδιαφερόμενους κτηνοτρόφους.

Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση του έργου θα εξεταστεί από το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και θα αποφασιστεί η ανάγκη υλοποίησης του βάσει σχετικών διαβουλεύσεων με τους κτηνοτρόφους της περιοχής και με άλλους εμπλεκόμενους φορείς.

11.Χρηματοδότηση αριθμού έργων κοινής ωφέλειας βάσει αναγκών των Κοινοτήτων

Χρηματοδότηση έργων κοινής ωφέλειας μέσα από υφιστάμενα σχέδια ενίσχυσης και εξέταση τυχόν πρόσθετων αιτημάτων από τις Κοινότητες.

Ενδεικτικά, προς το παρόν, καταγράφονται τα πιο κάτω αιτήματα:

Κοινότητα Ίνειας:

- β' φάση επέκτασης του πυρήνα της Κοινότητας
- Αξιοποίηση του Δημοτικού Σχολείου ως πολυδύναμο κέντρο για στέγαση του Τοπικού Συντονιστικού Γραφείου Ακάμα, του Παρατηρητηρίου/Κέντρου Πληροφόρησης Ακάμα που λειτουργεί κάτω από Πρόγραμμα INTERREG, της αίθουσας συνεδριάσεων.
- Επαναλειτουργία μουσείου ψαθοπλεκτικής

Κοινότητα Δρούσειας

- Σχεδιασμός και κατασκευή βασικού οδικού δικτύου εντός της Βιοτεχνικής Ζώνης Δρούσειας.
-